

Рівненський державний

гуманітарний університет

Студентський дайджест

Збірник наукових матеріалів здобувачів
вищої освіти

№ 4
2021

Рівненський державний гуманітарний університет
Психолого-природничий факультет

Студентський дайджест

збірник наукових матеріалів здобувачів вищої освіти

Випуск 4

Рівне, 2021

УДК 159.9+316.6

Студентський дайджест. Збірник наукових матеріалів здобувачів вищої освіти – Випуск 4. – Рівне: РДГУ, 2021. – 145 с.

Головний редактор:

Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор, перший проректор, завідувач кафедри вікової та педагогічної психології Рівненського державного гуманітарного університету

Виконавчі редактори:

Безлюдна Валентина Іванівна – кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри вікової та педагогічної психології Рівненського державного гуманітарного університету.

Корчакова Наталія Вікторівна – доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри вікової та педагогічної психології Рівненського державного гуманітарного університету.

Павелків Віталій Романович – доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри загальної психології та психодіагностики, декан психолого-природничого факультету Рівненського державного гуманітарного університету.

Друкується за рішенням Вченої Ради РДГУ (протокол № 12 від
29 грудня 2021 р.)

За достовірність фактів, дат, назв тощо відповідальність несуть автори матеріалів.

Висновки. Таким чином, інклюзивна освіта є однією з альтернативних форм навчання для дітей з особливими освітніми потребами, що дозволяє їм навчатися за місцем проживання, перебувати в соціумі та реалізувати свої потенційні можливості, здібності та нахили. Інклюзивне навчання може бути ефективним при створенні відповідних організаційно-педагогічних умов: сприятливий позитивно налаштований клімат в школі, прийняття дитини з особливими освітніми потребами, розуміння її особливостей, надання кваліфікованої допомоги з боку команди спеціалістів. Основою навчального процесу в інклюзивному класі можна вважати корекційну спрямованість навчального процесу, що передбачає виправлення вад та розвиток збережених природних можливостей дитини з психофізичними вадами, індивідуальний підхід та диференційоване викладання, що дозволяють зробити навчання гнучким, особистісно орієнтованим, можливим для розмаїтого дитячого колективу.

Список використаних джерел

1. Лапін А. Огляд зарубіжного досвіду інклюзивної освіти / А. Лапін // *Дефектологія*, 2018. – № 3, с. 3–12.
2. Матвєєва Н. Реалізація інклюзивної моделі освіти в Україні: проблеми та перспективи/ Н. Матвєєва // *Гірська школа Карпат*, 2019. – №12-13. – С. 102 – 106.
3. Хриков Є. М. Управління навчальним закладом: Навч. посіб. / Є.М. Хриков // К.: Знання, 2016. – с. 44.

УДК [373.2.015.31:796]:793.3

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СПОРТИВНОГО ТАНЦЮ В ПРОЦЕСІ РОЗВИТКУ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Тишинська Я.М., здобувач ОС «Магістр»
спеціальності 012 «Дошкільна освіта», 2 курс, РДГУ
Юрчук О.І., канд.пед.наук, доцент

У сучасному суспільстві особливої актуальності набуває проблема виховання здорової нації. Вона зумовлена стійкими тенденціями погіршення здоров'я молодого покоління та зниженням рівня фізичної підготовки. Ці негативні явища значною мірою пов'язуються із недостатньою руховою активністю дітей [2].

Сьогодні, у більшості дітей дошкільного віку спостерігається дефіцит рухової активності упродовж дня, пов'язано це, в першу чергу із появою різних гаджетів, які передбачають сидячий режим роботи. У зв'язку з цим, в сучасному суспільстві виникає гостра проблема вдосконалення рухового режиму дітей дошкільного віку та виявлення умов, що забезпечують його активізацію.

Актуальність порушеної проблеми зумовила активізацію досліджень учених в аспектах вивчення впливу рухів на здоров'я дитини (О. Аксьонової, Є. Аркіна, Є. Вавілової, Е. Вільчковського, Л. Волкової, Т. Глушанок, О. Гнізділової, Н. Денисенко, Ю. Змановського, В. Сухарева, Г. Шалигіної); важливість рухової активності підкреслюється також у дослідженнях: О. Богініч, Є. Вавілової, С. Волкової, Л. Глазиріної, Н. Денисенко, О. Дубогай, Ю. Змановського, Л. Карманової, О.Крилової, М. Маханьової, І. Муравова, М. Рунової, В.Спіріної, Т. Таллер, В. Теленчі, В.Фролова, Г. Юрко та ін. Питання оптимізації режиму рухової активності дітей у закладах дошкільної освіти ґрунтовно висвітлено у працях Е. Вільчковського та М. Єфименка та ін.

Мета дослідження – дослідити особливості використання спортивного танцю в процесі розвитку рухової активності дітей старшого дошкільного віку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Варто зазначити, що одним із найпопулярніших видів рухової активності серед дітей дошкільного віку є спортивний

танець, заняття яким сприяють всебічному гармонійному розвитку особистості дитини, розкривають творчі здібності та формують характер молодшого покоління [3].

Доступність і популярність спортивних танців серед дітей дозволяє використовувати цей вид спорту в системі фізичного виховання закладів дошкільної освіти. Діти охоче відвідують танцювальні гуртки, секції, факультативні заняття, виявляючи неабияку старанність у набутті танцювальних умінь і навичок. Систематичні заняття дітей танцями та їх зацікавленість дають можливість проводити з ними велику виховну роботу, використовуючи специфічні засоби танцювального мистецтва [1].

Експериментальне дослідження проводилось на базі заклад дошкільної освіти №3 «Веселка», смт. Ємільчино, Ємільчинського району, Житомирської області. В ході дослідження взяло участь 47 дітей старшого дошкільного віку.

З метою виявлення рівня розвитку рухової активності дошкільників, нами було виокремлено такі критерії розвитку рухової активності: позитивна мотивація до рухової активності, яка проявляється в реакціях на власні досягнення в руховій сфері та у проявах вольових зусиль у руховій діяльності; рухова обізнаність, яка проявляється у знаннях та свідомому дотриманні правил рухової діяльності для зміцнення власного організму; рухова діяльність, яка проявляється у наявності пластичних, виразних та естетичних рухів та здатності самостійно застосовувати руховий досвід у самостійній руховій діяльності. Для діагностики рухової активності дітей було використано такі методи дослідження: педагогічний експеримент, метод для дослідження рівня рухової активності дітей старшого дошкільного віку «Крокометрія», бесіда, методики ігрового тестування Миколи Єфименка, анкетування, бесіда, спостереження.

За результатами дослідження виявлено, що 51,1 % дітей експериментальної та 56,0 % дітей контрольної груп мають середній рівень розвитку рухової активності. Високий рівень виявлено лише у 22,7 % дітей експериментальної та 24,0 % дітей контрольної груп. До низького рівня розвитку рухової активності нами віднесено 18,2 % дітей експериментальної та 20,0 % дітей контрольної груп. Доведено, що спортивний танець сприяє розвитку і удосконаленню основних рухових вмінь і навичок у дітей дошкільного віку, танцювальні рухи можна виконувати під час проведення ранкової гімнастики, а також у підготовчій частині фізкультурних занять, а також, під час проведення спортивних свят. Однак, необхідно звернути увагу на необхідність науково-методичного забезпечення організації занять зі спортивних танців.

Відповідно до цього, ми пропонуємо застосовувати спортивний танець на фізкультурних заняттях, залучати сім'ю до використання спортивного танцю вдома та організувати роботу секції із спортивного танцю.

Так, під час ранкової гімнастики, ми використовували ходьбу під музичний супровід – музичний розмір 4/4. Також, ми застосовували елементи танців «Полька» (галоп праворуч, ліворуч, каблучки) або «Джайв» (шасе праворуч, ліворуч). Виконували їх в різному темпі: на кожний такт або через такт. Вправи для плечового поясу та для м'язів тулуба виконувалися з використанням музики, – музичний розмір 4/4 – «Ча-ча-ча» та $\frac{3}{4}$ – «Повільний вальс». Для посилення діяльності серцево-судинної та дихальної систем використовувались елементи танців «Полька» (стрибки, підскоки), «Джайв» (основний хід на місці) – музичний розмір 2/4, 4/4. Наприкінці ранкової гімнастики ми використовували різноманітні рухи руками з музичним супроводом («Повільний вальс», музичний розмір 3/4).

В результаті такої роботи, діти не лише виконують танцювальні рухи, а й знайомляться з різними спортивними танцями та навчаються розрізняти їх. Також, спортивний танець ми використовували під час фізкультурних занять, які проводились два рази на тиждень. Такі заняття мали чітку структуру: підготовча частина, основна частина, завершальна частина. В роботі із дітьми старшого дошкільного віку слід використовувати спрощені варіанти масових парних дитячих спортивних танців таких як «Берлінська полька», «Падеграс», «Джайв», «Ча-ча-ча», «Вальс» та ін.

Під час організованої роботи із батьками вихованців слід підвищувати рівень їх фізкультурної освіченості та знайомити батьків із спортивним танцем та його можливостями. Так, можна провести консультації для батьків на такі теми: «Танцювальні рухи», «Вчити танцювати корисно чи шкідливо?». Також, можна розробити пам'ятку для батьків щодо використання спортивного танцю в умовах сімейного виховання. Проведені заходи з батьками суттєво розширяють рівень їх теоретичної і практичної підготовленості у питаннях розвитку рухової активності дошкільників засобом спортивного танцю.

Метою організації роботи хореографічного гуртка «Фантазія» було навчити дітей основам танцювального мистецтва, дати танцювальну техніку, початкову хореографічну підготовку, виявити і розвинути здібності, сприяти розвитку рухової активності дітей.

Важливо, щоб хореографічний гурток об'єднував дітей за бажанням та дітей з більш розвиненими хореографічними здібностями. Заняття проводилися 2 рази на тиждень тривалістю 30 хвилин, обов'язково з музичним супроводом. Гурткові заняття проводилися в світлому та добре провітрюваному приміщенні музичної зали. Діти приходили на заняття у спеціальному одязі, який дозволяв їм вільно рухатись. В процесі занять хореографічного гуртка «Фантазія» слід реалізувати такі завдання: навчити дітей легко, пластично рухатися; сформуванню вміння передавати в рухах характер музики, її темп, динаміку, форму твору; самостійно виконувати танцювальні рухи у різноманітних ритмічних вправах, іграх та танцях; навчити дітей володіти технікою виконання розучених рухів; розвивати рухову активність дітей та навчати впевнено виступати перед публікою.

В ході організації роботи хореографічного гуртка «Фантазія», ми вивчали із дітьми старшого дошкільного віку три спортивні танці: «Повільний вальс», «Ча-ча-ча», «Джайв». При проведенні занять використовувались групова форма організації занять.

Висновки. Таким чином, використання спортивних танців у закладі дошкільної освіти дозволяє в повній мірі вирішити навчально-виховні та оздоровчі завдання фізичного виховання дітей дошкільного віку, сприяє вирішенню проблем дефіциту рухової активності дітей, дозволяє підвищити рівень їх фізичного стану.

Список використаних джерел

1. Москаленко Н., Демідова О., Бодня В. Вплив занять спортивними танцями на фізичний стан дітей молодшого шкільного віку. *Спортивний вісник Придніпров'я*. 2019. № 1. С. 105-121.
2. Формування рухової активності дітей старшого дошкільного віку засобами нестандартного фізкультурного обладнання. 2020. URL: <https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/05/9.-Rukhova-aktyvnist-.pdf> (дата звернення 16.10.2021).
3. Чеверда А. Передумови залучення дітей старшого дошкільного віку до занять дитячим фітнесом з елементами спортивних танців. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. 2019. № 2. С. 87-92.

УДК 159.9

ТЕОРЕТИЧНЕ ТА ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ВИВЧЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ДІТЕЙ НА ЕТАПІ ВІКОВИХ КРИЗ

Трачик М. В., здобувач ОС «магістр»

спеціальності 053 «Психологія», 6 курс, ТНПУ імені В. Гнатюка

Керівник: Савелюк Н.М., доктор психол. наук, професор

Однією з основних проблем сьогодення є створення умов для своєчасного повноцінного фізичного, психічного й духовного розвитку кожної дитини, формування її життєвих компетентностей, особливо на етапі вікових криз. У зв'язку із цим одне із головних завдань педагога ДНЗ полягає в тому, щоб створити умови для самостійного розвитку дитини, прояву її особистісного потенціалу. Базовий компонент дошкільної освіти

ЗМІСТ

БЕЛІЧЕНКО У. Арт-терапія як засіб корекції тривожності молодших школярів	3
БЕЛІЧЕНКО У. Арт-терапія як засіб корекції тривожності молодших школярів.....	7
БЫЛИНСКАЯ Е. Проявление синдрома эмоционального выгорания у медицинских работников	10
БОРТНИК М. Психологічні особливості проявів інфантилізму в підлітковому віці.....	14
ВЛАСНОВА А. Психологічні особливості подружніх стосунків із різним типом прихильності у різні вікові періоди	17
ВОЙТОВИЧ К. Психологічний аналіз розвитку креативності в молодшому шкільному віці.....	20
ВОЛОЩУК В. Особливості організації театральної діяльності у психолого-педагогічному просторі	22
ГАВРИЛЮК О., НАЗРЕЦЬ Л. Вплив вікових особливостей на мотивацію навчальної діяльності школярів	25
ГНІВОШЕВСЬКА А., КУЛАКОВ Р. Психологічні особливості комп'ютерної залежності у підлітковому віці	28
ГРИЦЮК К. Причини булінгу у підлітковому віці	32
ГУРАНЕЦЬ А. Особливості взаємозв'язку психологічного благополуччя та адаптації студентів-першокурсників до навчання у ЗВО.....	34
ДАВИДЮК В., ХОМИЧ І. Роль спілкування у формуванні особистості	37
ДВОРАК Д., КУЛАКОВА Л. Психологічна профілактика боулінгу серед молодших школярів.....	39
ДЕМ'ЯНЮК В., КУЛАКОВА Л. Сепарація як феномен міжособистісних стосунків.....	43
ДЗЬОБА Ю. Теоретичний аналіз понять «одnodітні» та «багатодітна» родини	46
ДОЛЯ Т. Психологічні особливості проявів прокрастинації у дорослому віці	50
КЛИМЧУК І., КУЛАКОВА Л. Психологічний стрес сучасної молоді: чинники та особистісні детермінанти	53
ЛЕВЧЕНЯ В., НАЗРЕЦЬ Л. Пізнавальний інтерес як мотив навчально-пізнавальної діяльності школярів	56
МАРКОВА І. Емпіричне дослідження ціннісних орієнтацій у підлітковому віці.....	59
МИСАН Я. Основні підходи до розвитку творчої діяльності у сучасній педагогічній і психологічній науці	62
МИХАЙЛОВА Т. Емпіричне дослідження особливостей поведінки підлітків у конфліктних ситуаціях	65
МИХАЛЮК Ю. Референтна група однолітків як фактор прояву конфліктності в юнацькому віці	69
НОВОСАД Т. Проблема комунікативної компетентності майбутніх фахівців.....	72
ОЛЕКСІЙЧУК Д. Особливості ціннісної сфери підлітків	75
ОСТАПУК О. Вплив емоцій на успішність студентів	78

ПАВЛОВА Р., КУЛАКОВА Л. Вплив соціальних мереж на зміст ціннісних орієнтацій у підлітковому віці	81
ПАВЛЮК І., БЕРЕЗЮК Т. Психологічна допомога особистості методами арт-терапії	84
ПАЗДНІКОВА С. Психологічні чинники дезадаптації дітей молодшого шкільного віку.....	89
ПИЛИПЧУК І. Основні підходи до розуміння соціально-психологічної адаптації у сучасній психологічній науці	90
ПОЛЮХОВИЧ Т., БЕРЕЗЮК Т. Емоційний інтелект як складова професійної успішності майбутніх фахівців	93
ПОЛЯК К. Інноваційні підходи до управління сучасним загальноосвітнім навчально-виховним закладом	96
САВА О., КОРЧАКОВА Н. Пути формирования национального самосознания (Зарубежный опыт).....	97
САВЧУК В. Особливості самопрезентації студентів.....	99
САКОВСЬКА О. Особливості психологічного дослідження тривожності підлітків ...	102
САМЧУК І. Особливості корекції тривожності у ранньому юнацькому віці	104
СВИСТУН В. Особливості психологічної корекції шкільної тривожності молодших школярів	108
СЕМЕНЧЕНКО Р., КОРЧАКОВА Н. Емоційна направленість як чинник мізогінії	110
СОСОНЮК О., СОЗОНЮК О. Індивідуальні особливості регуляції і саморегуляції поведінки підлітка	112
ТАРАРОВА А. Сучасні підходи до організації навчально-виховного процесу в інклюзивному класі	115
ТИШИНСЬКА Я., ЮРЧУК О. Особливості використання спортивного танцю в процесі розвитку рухової активності дітей старшого дошкільного віку	117
ТРАЧИК М. Теоретичне та експериментальне вивчення експериментальне вивчення особливостей ігрової діяльності дітей на етапі вікових криз	119
ХОМА О., БЕРЕЗЮК Т. Психологічні підходи до вивчення феномену академічної прокрастинації у студентському віці.....	122
ЧИЧУК Ю. Вплив взаємостосунків із батьками на особистісний розвиток дитини ...	125
ЧОРНОУС Я., НАЗАРЕЦЬ Л.М. Психологічні умови впливу на формування пізнавального інтересу школярів.....	127
ШЕВЧУК О. Особливості психологічного дослідження самоствавлення підлітків ...	130
ШПРАХА Л., КУЛАКОВА Л. Психологічні умови впливу на формування пізнавального інтересу школярів	132
ЮЩУК А. Особливості міжособистісних стосунків у юнацькому віці	135
ЯКИМЕЦЬ М., КУЛАКОВА Л. Чинники психологічного благополуччя особистості.	137
ЛОНГІНОВА О., КОРЧАКОВА Н. Феномен співзалежності в аб'юзивних стосунках	141